

# Nihilizmin Özü

Giorgio Agamben

“Nihilizmin özünü oluşturan “değerlerin değersizleştirilmesi” Nietzsche için birbirine karşıt iki anlam taşır. Bir tarafta, “tinin gücünün artmasına” ve yaşamsal gücün zenginleşmesine karşılık gelen nihilizm vardır, Nietzsche buna “aktif nihilizm” der. Diğer tarafta ise, “çöküşün” ve yaşamın yoksullaşmasının göstergesi olan nihilizm vardır, buna da “pasif nihilizm” der. Birbirine karşıt bu iki anlama, sanatta da benzer bir karşıtlık tekabül eder: Yaşam bolluğundan doğan bir sanat ve hayattan öç almak için yanıp tutuşan bir sanat. “Nietzsche Wagner’e Karşı”da şöyle der:

“Estetik değerler söz konusu olduğunda, şöyle bir temel ayrıma başvuruyorum: Her örnekte kendime şunu soruyorum: ‘burada yaratıcı olan, açlık mı, bolluk mu?’ İlk bakışta, başka bir soru daha makul görünebilir: Yaratıcılığı harekete geçiren, sabitleme, ölümsüzleştirme, olma arzusu mudur, yoksa yıkma, değiştirme, gelecek, oluş arzusu mu? Fakat bu iki arzu türünün de, yakından incelendiklerinde, muğlak oldukları görülür. Yıkma, değiştirme ve oluş arzusu, içinde geleceği taşıyan taşkın bir enerjinin ifadesi olabilir (ben buna “Dionysosçu” arzu diyorum). Ama var olan her şey, bütün varoluş, onları öfkeden kudurttuğu ve tahrik ettiği için yıkan, yıkmaktan başka çaresi olmayan reddedilmişlerin ve mahrum kalmışların nefretinin ifadesi de olabilir. Bu duyguyu anlamak için anarşistlerimize yakından bakmanız yeterli. Ölümsüzleştirme arzusunu da iki türlü yorumlayabiliriz. Yüce gönüllülük ve sevgiyle harekete geçmiş bir arzu olabilir. Ama aynı zamanda, derin ıstırap çekenin, sürekli azap ve eza içinde kıvrananın, ıstırapının sadece ona özgü olan yanını yasa haline getirmek isteyen zorbaca istenci de olabilir: Bu kişi, dokunduğu her şeyin üzerine kendi imgesini, ıstırapının imgesini nakşederek öcünü alır. Bu, en uç haliyle romantik kötümserliktir – ister Schopenhauer’in istenç felsefesi olun, isterse Wagner’in müziği, romantik kötümserlik kültürümüzün kaderindeki son büyük olaydır. Gelgelelim, bambaşka bir kötümserlik türü daha vardır ki ben ona geleceğin kötümserliği diyorum. Çünkü görüyorum, yaklaşıyor! Dionysosçu kötümserlik!”

Posia

Giorgio Agamben  
Nihilizmin Özü

<https://reznov.noblogs.org/nihilizmin-ozu/>

**edu.wll.im**